

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇKSA – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A DANĚ

Finanční zabezpečení investičních akcí obce

Financial Security of Investment Actions of the Municipality

Student: Vladimíra Chřibková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Šárka Kryšková, Ph.D

Ostrava 2010

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, vyjímaje všech příloh, vypracovala samostatně.

Dovoluji si zde poděkovat vedoucí bakalářské práce Ing. Šárce Kryškové, Ph.D, panu starostovi Mgr. Františku Jarošovi a ostatním zaměstnancům obce Píšť, jmenovitě paní Marii Jarošové a panu Petru Skibovi, za odborné vedení, ochotu a rady při vypracování bakalářské práce.

Vladimíra Chřibková

Obsah

1	Úvod	1
2	Rozpočtové hospodaření.....	2
2.1	Rozpočet obce	2
2.2	Etapy rozpočtového procesu.....	2
2.2.1	Návrh rozpočtu obce.....	2
2.2.2	Projednávání a schvalování rozpočtu obce	4
2.2.3	Rozpis, plnění a kontrola rozpočtu	5
2.2.4	Závěrečný účet	6
2.3	Zásady rozpočtového procesu	6
2.3.1	Zásady uplatňované při řízení rozpočtového procesu.....	6
2.3.2	Zásady uplatňované při hospodaření s rozpočtovými prostředky ..	7
2.4	Rozpočtová skladba.....	8
2.5	Příjmy.....	9
2.5.1	Běžné příjmy	9
2.5.2	Kapitálové příjmy	10
2.6	Výdaje	10
3	Regionální operační programy	12
3.1	Strukturální fondy EU v letech 2004 – 2006.....	12
3.1.1	Operační programy Cíle 1	12
3.1.2	Programy Cíle 2 a 3	13
3.1.3	Čerpání dotací v rámci Obce Píšť	14
3.2	Programy 2007 – 2013	14
3.2.1	Cíl konvergence	15
3.2.1.1	Regionální operační program Moravskoslezsko	16
3.2.2	Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	23

3.2.3	Cíl Evropská územní spolupráce	24
3.3	Nástroje regionální politiky	25
4	Financování vybrané investiční akce	27
4.1	Projekt a jeho příprava	27
4.2	Návrh projektu	29
4.3	Administrace projektu	31
4.4	Projekt Obce Píšť	32
4.5	Fáze projektu	33
4.6	Realizace projektu	34
4.7	Financování investiční akce	35
4.8	Hodnocení investiční akce	39
5	Závěr	41

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Přílohy

1 Úvod

Ve své bakalářské práci se zaměřuji na způsoby finančního zabezpečení investičních akcí Obce Píšť, která se svou rozlohou a počtem obyvatel řadí mezi menší obce. I přesto se představitelé této obce snaží o zkvalitňování služeb, občanské vybavenosti, veřejného prostranství, životní úrovně a životního prostředí obce pro své obyvatele.

V současné době je ekonomika naší země sužována ekonomickou krizí, jejíž dopady pociťuje i tak malá obec jako je Píšť. Představitelé obce jsou si vědomi toho, že při tvorbě rozpočtu, respektive při určování výše příjmů plynoucích ze státního rozpočtu, musí počítat s klesající tendencí těchto příjmů. Naskytá se tedy otázka, jak zabezpečit rozvoj obce, zkvalitňování služeb pro občany obce a její návštěvníky tak, aby byla stále atraktivní?

Česká republika je neustále kritizována za nedostatečné využívání finančních prostředků z fondů EU. Obec Píšť se snaží využít těchto možností v co nejvyšší možné míře a překládá své projekty k posouzení o přidělení dotací. Ve své bakalářské práci upírám pozornost na investiční akci Obce Píšť s oficiálním názvem „Rekonstrukce Mateřské školy Píšť – odstranění havarijního stavu objektu a obnova mateřského centra“.

V první části bakalářské práce je popsáno hospodaření obce jako územního samosprávného celku, jeho příjmy, výdaje, dále proces sestavování rozpočtu obce a zásady, kterými je obec povinna se řídit.

Druhá část je zaměřena na strukturální fondy Evropské unie. Zabývám se jednotlivými regionálními operačními programy jakožto možným způsobem financování investičních akcí a nástroji regionální politiky jako právního základu pro plnění stanovených cílů.

Cílem mé práce je popsat celý proces získávání dotací z fondů EU. A jelikož nejsou výdaje na projekty z fondů kryty v plné výši a obec se musí na jejich financování podílet nemalými částkami, tak také posuzuji vliv na zatížení obecního rozpočtu těmito investičními akcemi.

2 Rozpočtové hospodaření

2.1 Rozpočet obce

Rozpočet územního samosprávného celku je součástí veřejných rozpočtů, které dále tvoří státní rozpočet, rozpočty krajů a rozpočty dobrovolných svazků obcí. Rozpočet obce je schvalován na zasedání zastupitelstva, která jsou veřejná. Rozpočet ale i celý rozpočtový proces můžeme chápat jako nástroj zabezpečení a financování obecní politiky, nástroj, který dává do souladu plánované příjmy a výdaje obce.

Princip rozpočtového hospodaření je upraven zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Můžeme jej také nazvat finančním plánem, programem, jímž se řídí financování činností obce. Rozpočtový rok je, stejně jako u státního rozpočtu, shodný s rokem kalendářním a hovoříme o něm jako o roce fiskálním.

2.2 Etapy rozpočtového procesu

Rozpočtový proces na úrovni obce představuje činnost orgánů obce spojenou se sestavením návrhu rozpočtu, s jeho schválením a realizací během rozpočtového období a také s průběžnou a následnou kontrolou jeho plnění. Jednotlivé etapy jsou obdobně využívány v celé rozpočtové soustavě. Ač je rozpočtové období jednoleté, tak rozpočtový proces na jednotlivé období obvykle trvá rok a půl až dva roky.

Obecně jej můžeme chápat jako zvláštní normotvorné procesy spočívající v těchto etapách:

- návrh rozpočtu obce;
- projednávání a schvalování rozpočtu obce;
- rozpis, plnění a kontrola rozpočtu;
- závěrečný účet.

2.2.1 Návrh rozpočtu obce

Sestavení návrhu rozpočtu je první fází rozpočtového procesu. Tyto práce však musí být zahájeny včas a to asi v polovině roku předcházejícím roku fiskálnímu. Důvodem je časová náročnost na zpracování veškerých informací, požadavků a

na jejich projednání. Tato etapa se jeví jako nejsložitější a nejobtížnější, neboť jak plánované příjmy, tak plánované výdaje by měly být reálné a splnitelné. Návrh rozpočtu sestavuje výkonný orgán obce, v podmínkách ČR jde zpravidla o finanční výbor. Návrh musí být následně vhodným způsobem zveřejněn, vyvěšením na úřední desce, a to po dobu nejméně 15 dnů před projednáním v obecním zastupitelstvu. A to z důvodu, aby se k němu mohli občané obce vyjádřit. Připomínky k návrhu rozpočtu mohou být uplatněny buďto písemně nebo ústně na zasedání zastupitelstva. Rozpočet je vypracováván v návaznosti na rozpočtový výhled.

Rozpočtový výhled

Od roku 2000 ukládá zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů obcím povinnost sestavovat kromě ročního rozpočtu i rozpočtový výhled. Je pomocným nástrojem pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodářství územního samosprávného celku. Obec má možnost si zvolit míru podrobnosti členění rozpočtového výhledu. Avšak ten musí být sestaven alespoň ve čtyřech základních ukazatelích:

- celkové příjmy
- celkové výdaje
- celkové pohledávky
- celkové závazky.

Prostřednictvím rozpočtového výhledu je obcím umožněno uvažovat o svých finančních zdrojích a potřebách v časovém horizontu delším než jeden kalendářní rok. To je důležité pro plánování investičních potřeb a analýzu využívání návratných finančních prostředků pro jejich financování. Zastupitelstvo může schválit odlišný roční rozpočet od údajů uvedených v rozpočtovém výhledu, vzájemné odlišnosti by však měly být zdůvodněné a opodstatněné.

Nejčastějším zjištěným nedostatkem v této oblasti je, že rozpočtový výhled byl sice sestaven, ale nebyl schválen v orgánech samosprávy. Nebo byl schválen, ale bez další vazby na roční rozpočty. Dalším problémem, který se v praxi vyskytuje, je situace, kdy není rozpočtový výhled každoročně upravován podle aktuálního stavu zdrojů a závazků nebo se při zpracování ročního rozpočtu nevychází z hodnot rozpočtového výhledu. Často jsou také chybně, nereálně nadhodnoceny příjmy nebo nereálně podhodnoceny výdaje.

2.2.2 Projednávání a schvalování rozpočtu obce

Tato etapa zahrnuje projednávání návrhu a vlastní schválení rozpočtu. Obě tyto činnosti jsou uskutečňovány na místní úrovni, kompetentním orgánem je zastupitelstvo obce. Povinností tohoto orgánu je také kontrola plnění rozpočtu, analýza příčin neplnění rozpočtu a hledání vhodných opatření směřujících k nápravě. Předmětem této etapy je schválení struktury příjmů a výdajů i celková výše rozpočtu obce.

Jestliže nastane situace, kdy není rozpočet obce schválen do nového rozpočtového období, tj. před 1. lednem rozpočtového roku, obec hospodáří podle **rozpočtového provizoria**. Pravidla rozpočtového provizoria potřebná k zajištění plynulosti hospodaření stanoví zastupitelstvo obce. Rozpočtové příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria se stávají příjmy a výdaji rozpočtu po jeho schválení¹. Obec na začátku rozpočtového období nemusí znát objem dotací, které jí budou poskytnuty ze státního rozpočtu, či z ostatních rozpočtů a peněžních fondů, proto je rozpočtové provizorium časté.

Schválený rozpočet může být

- Vyrovnaný: $PŘÍJMY = VÝDAJE$
- Přebytkový: $PŘÍJMY - VÝDAJE = PŘEBYTEK (+)$
- Schodkový: $PŘÍJMY - VÝDAJE = SCHODEK (-)$

Rozpočet je zpravidla sestavován jako vyrovnaný. Může však být schválen jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech. Tyto příjmy mohou být také určeny ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let.

Jako schodkový může být rozpočet schválen jen v za podmínky, že schodek bude možné uhradit:

- pomocí finančních prostředků z minulých let či
- smluvně zabezpečenou půjčkou nebo úvěrem, výnosem z prodeje vlastních dluhopisů nebo návratnou finanční výpomocí.

¹ Peková, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. Vyd. Praha: Management Press, 2004. 376 s. ISBN 80-7261-086-4.

2.2.3 Rozpis, plnění a kontrola rozpočtu

Další částí rozpočtového procesu je **rozpis rozpočtu**, ten se provádí neprodleně po schválení rozpočtu. Jedna z jeho součástí je sdělení závazných ukazatelů subjektům, které jsou povinny se jimi řídit. Častým nedostatkem je chybějící návaznost rozpisu na schvalovací principy nebo není rozpis proveden v druhovém a odvětvovém členění, jak byl schválen.

Hospodaření v rámci rozpočtu je složitý proces příjmů a výdajů. Jde o shromažďování peněžních prostředků, jejich následné rozdělování a přerozdělování a konečné užití při tvorbě a spotřebovávání produkce veřejných statků na místní úrovni.

V průběhu rozpočtového roku může dojít k rozdílu mezi rozpočtem a skutečností. K řešení takovéto situace se provádí tzv. **rozpočtové opatření**. Nesrovnalosti mohou být způsobeny organizačními změnami, změnami zákonů nebo také objektivně se opakujícími skutečnostmi, které nebyly při sestavování rozpočtu známy (např. opravy v souvislosti s povodněmi). Pokud takový případ nastane, je nutno rozpočtovou potřebu uhrazovat, a to těmito způsoby:

- změnou rozpočtu, která musí být schválena zastupitelstvem
- využitím prostředků plynoucích z mimorozpočtových zdrojů (např. z fondů rezerv a rozvoje)
- realizací rozpočtového opatření.

Mezi rozpočtová opatření řadíme:

- povolené přesuny rozpočtových prostředků mezi jednotlivými druhy příjmů a výdajů zahrnutých v rozpočtu;
- povolené překročení rozpočtu podřízených organizací;
- vázání rozpočtových prostředků (tj. použití na daný účel).

K rozpočtovému opatření musí dojít vždy, jestliže jde o vztah k jinému rozpočtu nebo se mění závazné ukazatele, či hrozí vznik rozpočtového schodku. Je povinností poukázat na tyto vzniklé skutečnosti a navrhnout opatření k jejich nápravě. Tato povinnost zpravidla spadá pod finanční odbor.

2.2.4 Závěrečný účet

Po skončení kalendářního roku zpracovává obec údaje o ročním hospodaření do závěrečného účtu obce. Musí být zachován procedurální prvek, a to zveřejnění závěrečného účtu po dobu nejméně 15 dnů před projednáváním v zastupitelstvu. Občané mohou uplatnit své připomínky k závěrečnému účtu, a to buď písemnou formou či ústně přímo na zasedání zastupitelstva. Projednávání uzavírá zastupitelstvo s vyjádřením souhlasu („bez výhrad“) anebo souhlasu s výhradami. V případě vyjádření „s výhradami“ je obec povinna přijmout opatření potřebná k nápravě chyb a nedostatků.

Závěrečný účet obsahuje veškerá data o rozpočtových příjmech a výdajích a to tak, jak jsou členěny v rozpočtové skladbě, včetně tvorby a použití fondů. Důvodem je celkové zhodnocení finančního hospodaření a hospodaření s majetkem obce. Nedílnou součástí je i vyúčtování vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtům krajů, státním fondům a jiným rozpočtům. Právní úprava i nadále ukládá povinnost územním samosprávným celkům ponechat si přezkoumat hospodaření za uplynulý fiskální rok. Podle zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů je obec povinna si zabezpečit přezkoumání hospodaření auditorem či příslušným krajským úřadem.

2.3 Zásady rozpočtového procesu

O rozpočtovém procesu můžeme říci, že v sobě zahrnuje postupy prací, od nichž se má odvíjet řízení celoročních činností souvisejících s rozpočtovým hospodařením. Je to právem stanovený pracovní postup státních orgánů závazný pro sestavování, schvalování, plnění a kontrolu rozpočtů.

2.3.1 Zásady uplatňované při řízení rozpočtového procesu

- **Zásada každoročního sestavování a schvalování rozpočtu**

Jinými slovy můžeme tuto zásadu označit jako zásadu omezeného časového použití finančních prostředků. To znamená, že rozpočtové prostředky lze použít pouze v rozpočtovém roce, pro který byly schváleny.

- **Zásada reálnosti a pravdivosti rozpočtu**

Dle této zásady by měl být sestaven takový rozpočet, který vychází z analýzy hospodářských procesů. Pro výpočet může být použita metoda vyjádření minimálních nutných příjmů a maximální výše výdajů.

- **Zásada účelovosti**

Stanoviskem této zásady je fakt, že rozpočtové prostředky mohou být používány pouze k účelům, pro které byly určeny. Na pokrytí nezbytných potřeb obce, na opatření usnesená právními předpisy a k zajištění nerušeného chodu obce.

- **Zásada úplnosti a jednotnosti rozpočtu**

Tuto zásadu realizujeme prostřednictvím rozpočtové skladby, ta zajišťuje přehlednost celé rozpočtové soustavy.

- **Zásada dlouhodobé vyrovnanosti**

Z této zásady vyplývá, že je možné krátkodobě uplatnit deficitní financování dle záměrů finanční politiky.

- **Zásada publicity**

Vyjadřuje skutečnost, že je rozpočet schvalován veřejně zastupitelstvem obce, je projednáván veřejně a vyvěšen na úřední desce.

2.3.2 Zásady uplatňované při hospodaření s rozpočtovými prostředky

- **Zásada efektivnosti a hospodárnosti**

Ta stanovuje hospodárné a efektivní využívání rozpočtových prostředků, a proto je nutné dbát, aby byly vynaloženy v souladu se záměrem, který vedl k jejich poskytnutí.

- **Zásada přednosti výdajů před příjmy**

Výdaje by měly být využívány k ekonomickému růstu, pro který je třeba zajistit potřebné prostředky. Úkolem rozpočtových příjmů je tedy stabilizace ekonomiky, tak aby byl umožněn její růst.

- **Zásada omezení přesunů v rozpočtu a úhrada potřeb v rozpočtu nezajištěných**

Tato zásada je vytýčena v zákoně o rozpočtových pravidlech a říká, že pouze na základě zákonného zmocnění je možné v určité míře a za přesně stanovených podmínek uskutečňovat přesuny v rámci daného rozpočtu.

- **Zásada stanovení pravidel v případě rozpočtového provizoria**

Znamená to, že pro období, kdy není schválen rozpočet, musí být takovéto období podřízeno určitým pravidlům a ta musí být v právní normě také stanovena, aby mohla být použita v případě potřeby.

2.4 Rozpočtová skladba

Jde o jednotnou klasifikaci třídění rozpočtových příjmů a výdajů podle jednotných znaků a pravidel. Rozpočtová skladba by měla být jasná, přehledná, jednoduchá a to z toho důvodu, aby bylo možné přehledně zjistit potřebné informace v jednotlivých etapách rozpočtového procesu.

Rozpočtová skladba je upravena vyhláškou Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů. Analyzuje příjmy a výdaje za celou rozpočtovou soustavu pomocí hlediska odpovědnostního, druhového členění, odvětvového členění a členění konsolidačního. Rozpočtovou skladbou se rozumí jednotné třídění příjmů a výdajů, které se uplatňuje v rozpočtu obce.

- **Odpovědnostní – kapitální hledisko**

Toto třídění je použito pouze u státního rozpočtu, u obcí je nepovinné. Vyjadřuje okruh působnosti a odpovědnosti subjektu u realizujících se peněžních operací.

- **Druhové hledisko**

Týká se všech peněžních operací. Třídí se jím všechny příjmy a výdaje podle jednotlivých příjmových a výdajových druhů. Výdajovým druhem je myšlen výdaj na pořízení věcí, služeb, prací, výkonů a práv, což je výdaj na nákupy věcí, služeb, prací, výkonů a práv. Příjmovým druhem se rozumí příjmy za poskytnutí věcí, služeb, prací, výkonů a práv.

- **Odvětvové hledisko**

Příjmy a výdaje se z tohoto hlediska třídí podle odvětví. Výdaje jsou tříděny u všech veřejných rozpočtů. Příjmy pouze na nedaňové a kapitálové. Pro tento účel se odvětvím rozumí druh činností, ze kterých plynou příjmy nebo na které se výdaje vynakládají.

- **Konsolidační hledisko**

Konsolidační hledisko třídí výdaje na vykládané uvnitř soustavy veřejných rozpočtů a ostatních veřejných peněžních fondů a příjmy vznikající uvnitř soustavy. Příjmy a výdaje se třídí podle stupňů konsolidace.

2.5 Příjmy

Základním dělením příjmů obecního rozpočtu je rozdělení na příjmy běžné a kapitálové. Struktura příjmů jednotlivých obcí je odlišná podle velikosti obce, respektive podle počtu obyvatel.

2.5.1 Běžné příjmy

Tyto příjmy se v rozpočtu obce opakují každoročně. Jsou určeny k financování běžných, opakujících se potřeb, např. výdaje na veřejné statky. Běžné příjmy dále členíme:

1. Podle charakteru:

- daňové, nenávratné příjmy – ty představují největší skupinu běžných příjmů, např. platby stanovené daňovými zákony
- nedaňové – všechny ostatní příjmy, např. správní poplatky, pokuty za znečišťování životního prostředí.

2. Podle původu:

- příjmy vlastní – místní a svěřené daně, vlastní nedaňové příjmy, např. z pronájmu majetku obce a z podnikání obce
- příjmy z přerozdělovacích procesů – tzv. transfery
- příjmy nenávratné – do této skupiny patří dotace z rozpočtové soustavy, příjmy od jiných subjektů, např. dary
- příjmy návratné – za nenávratné příjmy považujeme krátkodobé a překlenovací úvěry se splatností v rozpočtovém roce, či jiné půjčky a finanční výpomoci.

2.5.2 Kapitálové příjmy

Jde o příjmy jednorázového charakteru, které se pravidelně neopakují. Slouží k financování dlouhodobých potřeb v oblasti pořízení investic.

Členění:

- 1. Vlastní,** do vlastních kapitálových příjmů zahrnujeme např. příjmy z prodeje majetku, dále příjmy plynoucí z majetkových podílů a cenných papírů.
- 2. Transfery,** ty dále členíme:
 - nenávratné – do nichž se zahrnují například kapitálové dotace ze státního rozpočtu, dotace ze státních účelových fondů
 - návratné – tyto příjmy mají úvěrový charakter, zahrnují úvěry střednědobé a dlouhodobé určené k financování investic od peněžního ústavu nebo také příjmy z emise komunálních cenných papírů.

2.6 Výdaje

Výdaje obecního rozpočtu tvoří závazky vyplývající z plnění povinností uložených zákonem, výdaje na vlastní činnost obce, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj, závazky vyplývající z uzavřených smluvních vztahů apod.

1. Členění z hlediska rozpočtového plánování:

- **plánované výdaje** – výše výdajů je předem poměrně přesně určitelná, např. výdaje na financování provozu škol; obec u těchto výdajů může

zvažovat, u kterých druhů výdajů jsou únosné úspory a u kterých druhů jsou nežádoucí a neekonomické

- **neplánované výdaje** – tyto výdaje nemůže obec nikdy předem odhadnout. Patří sem sankční výdaje, výdaje způsobené nahodilými událostmi jako například záplavy, zvýšení daní. Často bývají financovány z rezerv, které si obec vytváří.

2. Členění z hlediska rozpočtové soustavy:

- běžné výdaje – jak už z názvu vyplývá, slouží tyto výdaje k financování běžných, pravidelně se opakujících potřeb, jde o provozní výdaje organizačním složkám a příspěvkovým organizacím, které jsou obcí zřizovány
- kapitálové výdaje – jsou určeny k financování dlouhodobých a investičních potřeb zasahujících do více rozpočtových období; můžeme o nich říci, že jsou jednorázové a pravidelně se neopakují.

3 Regionální operační programy

3.1 Strukturální fondy EU v letech 2004 – 2006

Česká republika se seznámila s politikou soudržnosti Evropské unie již jako kandidátský stát na členství v Evropské unii. V této době jí byly zpřístupněny tzv. předvstupní fondy, jejichž cílem bylo seznámení se základními principy čerpání finančních prostředků z jednotlivých fondů Evropské unie.

Od roku 2004 bylo umožněno ČR čerpat z daných fondů EU. V tomto období byla možnost pro ČR v rámci Cílů 1, 2 a 3 čerpat finanční prostředky ve výši asi 80 mld. Kč.

3.1.1 Operační programy Cíle 1

Tyto OP byly financovány ze strukturálních fondů a realizovány ve všech regionech ČR kromě Prahy. Důvodem byla podmínka, která zní, že Cíl 1 je určen na rozvoj regionů s hrubým domácím produktem na obyvatele nižším než 75 % průměru EU.

- **OP Infrastruktura**

Jako cíl programu byla ustanovena ochrana a zlepšování stavu životního prostředí a rozvoj a zkvalitňování dopravní infrastruktury. Vytváří rámec pro investiční projekty, jejichž cíli je zlepšení stavu jednotlivých složek životního prostředí, rozvoj mobility pro svobodný a bezpečně přístupný pohyb osob, služeb, zboží a kapitálu.

- **OP Průmysl a podnikání**

Jako cíl bylo definováno zvýšení konkurenceschopnosti průmyslu a podnikatelských služeb. OP zpracovává cíle a strategii průmyslové politiky ČR a také zohledňuje rovinu regionální, sociální, rovných možností a environmentální aspekty.

- **OP Rozvoj lidských zdrojů**

Cílem je dosažení vysoké a stabilní úrovně zaměstnanosti prostřednictvím kvalifikované a flexibilní pracovní síly, integrace sociálně vyloučených skupin obyvatelstva a konkurenceschopnosti podniků při dodržování principů udržitelného rozvoje.

- **OP Rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství**

Prvořadým cílem strategie je zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství formou restrukturalizace a růstu produktivity práce. Jde především o investice do nových technologií, do lidského kapitálu apod. Je potřeba odstranit faktory, které negativně působí na celý sektor zemědělství. Dalším z cílů je zajištění podmínek pro tvorbu pracovních příležitostí ve venkovských oblastech cestou zvyšování přitažlivosti oblasti pro investice a zlepšování příležitostí pro podnikatele v zemědělství a v oblastech blízkých zemědělství. Jako hlavní cíl programu je tedy definováno zvýšení podílu sektoru na tvorbě HDP a zaměstnanosti v ČR, dále zachování životního prostředí, zajištění trvale udržitelného rozvoje venkova trvale udržitelným zemědělstvím, lesním a vodním hospodářstvím v souvislosti s kvalitním zpracováním zemědělských produktů.

- **Společný regionální operační program**

Tento souhrnný dokument zahrnující rozvojové priority sedmi regionů soudržnosti má za cíl dosažení trvalého hospodářského růstu a kvality života obyvatel jednotlivých regionů prostřednictvím nových ekonomických aktivit, kladoucích důraz na tvorbu nových pracovních míst, zlepšení kvality infrastruktury a životního prostředí a na všeobecný rozvoj lidských zdrojů a prohlubování sociální integrace.

3.1.2 Programy Cíle 2 a 3

Tyto cíle byly rovněž financovány ze strukturálních fondů a jsou realizovány v regionech nespádajících pod Cíl 1; v ČR se tedy týkají pouze Prahy.

- **Jednotný programový dokument pro Cíl 2**

Hlavním cílem je odstranění nejzávažnějších slabých stránek a rozvojových bariér regionu. Především zkvalitnění městského prostředí a rozvinutí potenciálu města a to proto, aby byla Praha schopna plnit pro ni očekávanou roli dynamického hlavního města členské země EU. V tomto programu je kladen velký důraz na ekologii a mimo jiné umožňuje realizovat opatření, která v budoucnu pomohou zabránit katastrofickým následkům povodní.

- **Jednotný programový dokument pro Cíl 3**

Tento program poskytuje podporu na rozvoj lidských zdrojů. Cílem je efektivní trh práce postavený na kvalifikované pracovní síle, konkurenceschopnosti

zaměstnavatelů, na využití výzkumně-vývojového potenciálu regionu, sociální integraci ohrožených skupin.

3.1.3 Čerpání dotací v rámci Obce Píšť

I v tomto období využila Obec Píšť možnosti čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU. V září roku 2005 podala Obec Píšť žádost o poskytnutí dotace z programu Iniciativa Společenství INTERREG III A na financování projektu „Modernizace spojovací místní komunikace mezi obcí Píšť a polskou obcí Bolesław“. Po splnění všech předepsaných podmínek byla tato dotace schválena a v srpnu roku 2006 bylo vydáno rozhodnutí o účasti státního rozpočtu a strukturálních fondů EU na financování projektu. Plánované výdaje na projekt byly 8 786 600 Kč, skutečné výdaje se však vyšplhaly do výše 8 978 506,90 Kč. Z toho výše finanční pomoci z prostředků EU činila 6 589 950 Kč, výše finančních prostředků ze státního rozpočtu 439 330 Kč. Zbývajících částka 1 807 506,90 Kč byla uhrazena z vlastních zdrojů účastníka programu, tedy ze zdrojů Obce Píšť. Na předfinancování celé investiční akce však bylo potřeba získat úvěr, proto se obec obrátila na 4 bankovní domy s žádostí o zpracování nabídek úvěrů a následně uzavřela Smlouvu o úvěru s Českou spořitelnou, a. s., na úvěr v maximální výši 6 359 820 Kč.

V témže roce byla podána žádost na poskytnutí dotace na investiční akci „Dostavba chodníku pro pěší k hraničnímu přechodu Píšť – Owsiszcze“, taktéž z programu INTERREG III A – Priorita 1 – Další rozvoj a modernizace infrastruktury na zlepšení konkurenceschopnosti přeshraniční oblasti. Celkové náklady projektu byly vyčísleny na 2 168 900 Kč. V lednu roku 2006 však byla obec seznámena s negativním posouzením žádosti a bylo jí oznámeno, že projekt byl doporučen Řídícím výborem programu ke kofinancování jako náhradní v případě zbývajících finančních prostředků programu. K realizaci projektu tedy nedošlo a bylo rozhodnuto o jeho odkladu do dalších období.

3.2 Programy 2007 – 2013

Východní rozšíření EU zvýšilo regionální nerovnosti v rámci EU. Přistoupení nových členů si tedy vyžádalo reformu regionální politiky. V případě, že by k této reformě nedošlo, mohlo by dojít k jejímu zhroucení. V červenci roku 2005 byla

Evropskou komisí zveřejněna Sdělení obsahující obecné zásady politiky soudržnosti 2007 – 2013.

Ve výše zmíněném období bude ČR využívat v oblasti regionální politiky 26 operačních programů, které jsou rozděleny mezi tři základní cíle hospodářské a sociální soudržnosti. Tyto cíle odrážejí potřebu tematického a zeměpisného soustředění zdrojů jednotlivých regionů.

3.2.1 Cíl konvergence

Jeho prioritní záležitostí je podpora hospodářského a sociálního rozvoje méně vyspělých regionů členských států. Usiluje o podporu růstu a tvorby pracovních míst v regionech, jejichž HDP na osobu je nižší než 75 % průměru EU. Na tento cíl je průměrně soustřeďováno 82 % všech finančních prostředků unijní regionální politiky.

V ČR je realizován ve všech regionech soudržnosti s výjimkou hlavního města Prahy prostřednictvím osmi tematických operačních programů a sedmi regionálních operačních programů. V procentním vyjádření tento program pohlcuje 97,1 % finanční podpory, jakož i u ostatních nových členských zemí EU.

Regionální operační programy řeší problémy v rámci regionů příslušné země. Snaží se využít potenciál dané lokality a přispět k jejímu vyváženému vývoji.

- **ROP NUTS II Severozápad**

Je zaměřen na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu, na podporu rozvoje infrastruktury a služeb cestovního ruchu, dále na přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově. Obsahuje pět prioritních os, které rozdělují operační program na logické celky a ty vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny.

- **ROP NUTS II Jihovýchod**

Řídícím orgánem je Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod. Obsahuje čtyři prioritní osy; v rámci jednotlivých os jsou podporovány projekty směřující ke zvýšení kvality dopravy, rozvoje cestovního ruchu, rozvoje měst a venkovských sídel a na technickou pomoc.

- **ROP NUTS II Severovýchod**

Finanční prostředky jsou směřovány na podporu rozvoje dopravní infrastruktury, rozvoje městských a venkovských oblastí a také na podporu cestovního ruchu a technickou pomoc. Tento program spravuje Regionální rada regionu soudržnosti Severovýchod.

- **ROP NUTS II Střední Čechy**

Tento operační program se člení do čtyř prioritních os podporujících projekty na rozvoj dopravy, cestovního ruchu, integrovaného rozvoje území a technické pomoci. Řídícím orgánem je Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy.

- **ROP NUTS II Jihozápad**

Obsahuje čtyři prioritní osy směřující k podpoře dostupnosti center, stabilizaci a rozvoji měst a obcí a v neposlední řadě k rozvoji cestovního ruchu a technické pomoci. Orgánem, pod který spadá řízení tohoto operačního programu, je Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad.

- **ROP NUTS II Střední Morava**

Cílem je získání finančních prostředků na rozvoj dopravy, integrovaného rozvoje a obnovy regionu, cestovního ruchu a technické pomoci. Řízení spadá pod Regionální radu regionu soudržnosti Střední Morava.

- **ROP NUTS II Moravskoslezsko**

Je určen pro region soudržnosti Moravskoslezsko, který je totožný s Moravskoslezským krajem. Program je zaměřen na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu, podporu rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu; v neposlední řadě také na přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově. Řídícím orgánem je Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko.

3.2.1.1 Regionální operační program Moravskoslezsko

Jelikož Obec Píšť čerpá finanční prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie prostřednictvím Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko, věnuji

této oblasti větší pozornost. Na program je vyčleněno 716,09 mil. € (přes 20 mld. Kč), což činí přibližně 2,68 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. Z českých veřejných zdrojů má být dále financování navýšeno o dalších 126,37 mil. €.

ROP Moravskoslezsko je rozčleněn do pěti základních tematických prioritních os – Regionální infrastruktura a dostupnost, Podpora prosperity regionu, Rozvoj měst a Rozvoj venkova, Technická pomoc. Jednotlivé prioritní osy obsahují konkrétní oblasti podpory, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny. Projekty může předkládat široké spektrum žadatelů, příslušnost k dané oblasti podpory je určena v Prováděcím dokumentu ROP Moravskoslezsko. Jde např. o kraj, obec, svazky obcí, organizace zřizované obcemi, státní podniky, zdravotnická zařízení, školy, školská zařízení, nestátní neziskové organizace, podnikatelé a další. Řídícím orgánem je Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko.

Prioritní osa 1 – cílem je podpořit rozvoj dopravní infrastruktury zajišťující zlepšení dopravní dostupnosti celého Moravskoslezského kraje.

Prioritní osa 1 obsahuje oblast podpory nazvanou **Rozvoj regionální silniční dopravní infrastruktury**, která je zaměřena na výstavbu, modernizaci a rekonstrukci regionální silniční infrastruktury, zajišťující zlepšení dostupnosti celého kraje. Moravskoslezský kraj se i nadále potýká s nedostatečnou technickou úrovní silniční sítě. Finanční prostředky budou soustředěny na dokončení dálnice D47 a rekonstrukci silnice R48 a na úpravy komunikací zajišťujících přístup na tuto komunikační síť. Budou podporována opatření, která povedou ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu – bezpečné přechody pro chodce, zpomalovací pruhy, reflexní dopravní značení a další. Nedílnou součástí je podpora zvýšení atraktivity cyklistické dopravy jako ekologické alternativy individuální silniční dopravy.

K oblastem podpory také patří **Rozvoj a dostupnost Letiště Ostrava**. Zde budou realizována opatření ke zvýšení odbavovací kapacity a bezpečnosti provozu Letiště Leoše Janáčka Ostrava. V této oblasti budou podporovány aktivity jako rozšíření infrastruktury a technického vybavení pro provoz letiště – vybavení pro provoz za nízké dohlednosti, vznik nových služeb – kryté parkoviště, stroje a vybavení pro odbavování letadel, infrastruktura pro realizaci podnikatelských aktivit, které souvisejí s leteckým provozem v prostoru letiště.

Další oblastí podpory je **Rozvoj dopravní obslužnosti**. Specifikací podpory je zvyšování atraktivity veřejné dopravy, její integrace v rámci kraje včetně technického vybavení, usnadnění přestupu mezi jednotlivými dopravními systémy atd. V této oblasti budou podporovány aktivity, jako je zavádění řídicích a informačních systémů pro městskou hromadnou dopravu, budování a rekonstrukce vybraných zastávek veřejné dopravy, rozšiřování a modernizace tratí lehké kolejové trakce v městské hromadné dopravě. Modernizace vozového parku, a to pořízením dopravních prostředků, které jsou šetrné k životnímu prostředí, zlepšení dostupnosti veřejné dopravy osobám s omezenou schopností pohybu a orientace a další projekty, které jsou vymezeny Regionálním operačním programem Moravskoslezsko.

Občané našeho kraje jsou denně vystavováni různým rizikům. Ať už jde o působení nepříznivých povětrnostních a klimatických podmínek, nárůst intenzity dopravy, rizika následků průmyslových havárií a jiných událostí způsobených nejrůznějšími příčinami. Z tohoto pohledu je důležitý rozvoj integrovaného záchranného systému a úzká spolupráce záchranných složek, jehož výsledkem je zkvalitnění a zrychlení pomoci občanům v tísni. ROP věnuje této problematice pozornost v oblasti pojmenované **Infrastruktura integrovaného záchranného systému**. Jedná se o finanční podporu v oblastech společného dispečerského pracoviště záchranných složek přijímající tísňová volání, automatického datového a hlasového propojení s výjezdovými stanovišti složek IZS a další.

Prioritní osa 2 si klade za cíl zvýšit prosperitu ekonomiky a kvalitu života v regionu a snížení míry nezaměstnanosti.

V oblasti podpory **Infrastruktura veřejných služeb** je podporována modernizace vybavení škol a školských zařízení, komunitní role škol a školských zařízení a vybavení zařízení pro aktivní využívání volného času, vytváření podmínek pro přípravu kvalitních pracovníků pro nová strategická odvětví, jejichž cílem je přilákat špičkové firmy z těchto odvětví do našeho regionu. Dále jsou podporovány projekty na rozvoj infrastruktury služeb sociální péče, sociální prevence a odborného sociálního poradenství. Záměrem je zajistit pro občany optimální dostupnost a kvalitu uvedených služeb. Do této široké oblasti také zahrnujeme podporu infrastruktury zdravotnických služeb, jejímž cílem je zvýšení kvality poskytovaných služeb a efektivnost vynakládání zdrojů. Aktivity jako vybavení zdravotnických zařízení zdravotnickou technikou, nákup a vybavení vozů rychlé zdravotnické pomoci a rychlé

lékařské pomoci, stavební úpravy budov související s pořízením nového vybavení či zavádění nových informačních a komunikačních technologií bude realizováno v souladu se schválenou Konceptí zdravotní péče Moravskoslezského kraje. Dalšími podporovanými aktivitami této oblasti je výstavba a vybavení nového objektu Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě a rozšiřování a zkvalitňování poskytovaných služeb veřejných knihoven jako významných center tvořících informační a znalostní zázemí k celoživotnímu vzdělávání občanů.

Moravskoslezský kraj se pyšní poměrně velkým množstvím kulturních, technických a průmyslových památek. Mnohé z nich však nejsou vhodným způsobem využívány jako atraktivity cestovního ruchu. Problémem je doprovodná infrastruktura (přístupové komunikace, parkovací plochy, sociální zařízení apod.) a nedostatek ubytovacích zařízení potřebné kvalitní úrovně. Aktivitu řešící tuto problematiku podporuje oblast **Rozvoj cestovního ruchu**. Mezi tyto aktivity patří např. rozvoj přírodních, kulturních a industriálních památek vhodných pro využití v cestovním ruchu, podpora výstavby a obnovy vybavenosti v oblasti sportu, rekreace, lázeňství sloužící turistům, výstavba a rekonstrukce ubytovacích zařízení, zlepšení vybavení pokojů dle požadavků certifikace, navýšení kapacity stravovacích prostor a modernizace kuchyní, vzdělávání zaměstnanců, náklady na základní propagaci, vytváření nových obchodních partnerství v cestovním ruchu a jiné.

Podpora využívání brownfields je oblastí, která se zabývá obnovou nemovitostí, pozemků, staveb, objektů či areálů, které jsou opuštěné nebo nedostatečně využité, zanedbané a mohou být i kontaminované. Brownfield vzniká jako pozůstatek průmyslových, těžebních, zemědělských či jiných aktivit. V Moravskoslezském kraji bylo identifikováno 216 takových lokalit. Podpora se zaměřuje na regeneraci nemovitostí, pozemků, jejichž plocha bude pro regeneraci z více než 50 % využita pro neprůmyslové účely, tedy pro budoucí využití v oblasti veřejných služeb, veřejných prostranství, obchodu či služeb.

Náš kraj je stále spojován s negativními image minulosti, jedná se především o těžký průmysl a jeho následky. Tento pohled na stávající situaci umocnily medializované sociální problémy – na mnoha místech ČR je kraj vnímán jako sociálně slabý, s nízkou kupní silou. Změnu negativního mediálního obrazu, který je horší než u jiných krajů, podněcuje oblast podpory **Marketing regionu**. Jsou podporovány aktivity, které pomohou s vybudováním nové image ve vazbě na čtyři

oblasti – Moravskoslezský kraj jako nejlepší místo k životu, ke studiu, podnikání a trávení volného času.

Prioritní osa 3 je zaměřena na všestranné zkvalitnění prostředí měst a jejich občanskou infrastrukturu. Cílem této prioritní osy je předejít odlivu obyvatel a návštěvníků z center měst. Je nezbytné zatraktivnit centra měst pro podnikatelské aktivity, bydlení a trávení volného času. Zlepšení fyzického stavu a vzhledu veřejných prostranství, budov, sídlišť, a tím přispět k vyšší atraktivitě měst pro rozvoj ekonomických aktivit.

Oblast podpory **Rozvojové póly regionu** je určena pro města s počtem obyvatel vyšším než 50 000, podpora bude poskytována pouze prostřednictvím integrovaných plánů rozvoje měst, jejichž předkladateli budou statutární města.

Města a obce, jejichž počet obyvatel se pohybuje v rozmezí 5 000 – 50 000, spadají do oblasti podpory **Subregionální centra**.

Prioritní osa 4 - jejím cílem je podpořit komplexní rozvoj venkova a zachovat tak základní funkce venkovského prostoru regionu pro obyvatele, návštěvníky a investory. Specifickým cílem oblasti podpory **Rozvoj venkova** je zlepšení prostředí venkovských obcí, zachování a rozvíjení identity venkovských oblastí, venkovského kulturního a přírodního dědictví a budování a modernizace infrastruktury veřejných služeb na venkově. V rámci programu budou podporovány aktivity jako obnova, rekonstrukce, modernizace a estetické zlepšení venkovských sídel, veřejných budov, veřejných prostranství a zeleně, památek, mateřských a základních škol, rozšiřování kulturních a volnočasových zařízení a další.

Prioritní osa 5 slouží jako technická pomoc k financování aktivit v oblasti přípravy, řízení, monitorování, hodnocení, informování a kontroly ROP Moravskoslezsko.

Oblast podpory **Implementace operačního programu** podporuje aktivity související s technickým zajištěním Regionální rady a dalších subjektů zapojených do řízení a realizace operačního programu, s přípravou a rozvojem lidských zdrojů pro realizaci, se zpracováním studií a průzkumů nutných pro řízení, monitorování a hodnocení ROP.

Oblast podpory **Podpora absorpční kapacity** má za úkol zajistit absorpční kapacitu regionu. Bude zajištěno vzdělávání, konzultační a informační podpora

pro příjemce ROP Moravskoslezsko a poskytování základních informací ke všem operačním programům. Příjemcem podpory je Regionální rada regionu soudržnosti NUTS II Moravskoslezsko.

Tematické operační programy neboli sektorové OP vycházejí z Národního rozvojového plánu ČR pro léta 2007 – 2013. Aby mohl projekt získat finanční prostředky, musí splnit předem stanovené podmínky. Projekt musí být zaměřen na jeden z cílů programu a musí splnit všechny náležitosti dané řídicím orgánem.

- **Integrovaný operační program**

Je zaměřený na řešení společných regionálních problémů v oblastech infrastruktury pro veřejnou správu, veřejné služby a územní rozvoj s cílem zvýšit kvalitu života obyvatel a atraktivitu ČR pro investory. Řídicím orgánem v této záležitosti je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

- **OP Podnikání a inovace**

Zaměření tohoto operačního programu se vztahuje na podporu rozvoje podnikatelského prostředí a podporu přenosu výsledků výzkumu a vývoje do podnikatelské praxe. Podporuje nejen vznik nových firem, ale také rozvoj stávajících firem jakožto jejich inovační potenciál a využití moderních technologií a obnovitelných zdrojů energie. Obsahuje sedm prioritních os, které rozdělují operační program na logické celky a ty dále konkretizují, které typy projektů mohou být financovány prostřednictvím příslušné osy. Jako řídicí orgán je ustanoveno Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR.

- **OP Životní prostředí**

Projekty uskutečněné v rámci tohoto operačního programu by měly vést ke zlepšování kvality životního prostředí a tedy i ke zlepšování zdraví obyvatelstva. Operační program přispívá k zlepšování stavu ovzduší, vody i půdy, zaměřuje se na problematiku odpadů a průmyslového znečištění nevyjímaje péči o krajinu a využívání obnovitelných zdrojů energie. OP je členěn do osmi prioritních os. Zprostředkujícím orgánem je Státní fond životního prostředí, řídicím orgánem je Ministerstvo životního prostředí ČR.

- **OP Doprava**

Účelem operačního programu je zkvalitnění infrastruktury a vzájemné propojenosti železniční, silniční a říční dopravy v rámci transevropských dopravních sítí. Jde o infrastrukturu celostátního významu. Tento OP také podporuje rozvoj a modernizaci pražského města. Z pohledu finančních prostředků jde o největší OP, na který je vyčleněno 5,77 mld. €. Řídícím orgánem je ustanoveno Ministerstvo dopravy ČR – odbor fondů EU.

- **OP Vzdělání pro konkurenceschopnost**

Finanční prostředky získané v rámci tohoto operačního programu jsou určeny ke zkvalitnění a modernizaci systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního vzdělávání a dále ke zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji. Spadá mezi vícecílové tematické OP a je rozdělen do pěti prioritních os. Řídícím orgánem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR – sekce řízení operačních programů.

- **OP Výzkum a vývoj pro inovace**

Je zaměřen na posilování výzkumného, vývojového a proinovačního potenciálu ČR, a to především prostřednictvím vysokých škol, výzkumných institucí a jejich spolupráce se soukromým sektorem. Jedná se o podporu výzkumných pracovišť moderní technikou, budování nových výzkumných pracovišť a zvyšování kapacity terciárního vzdělávání. OP obsahuje pět prioritních os. Řízením je pověřeno Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

- **OP Lidské zdroje a zaměstnanost**

Cílem je snižování nezaměstnanosti prostřednictvím aktivní politiky na trhu práce, profesního vzdělávání; pozornost je také směřována k začleňování sociálně vyloučených obyvatel zpět do společnosti, zvyšování kvality veřejné správy a mezinárodní spolupráci. OP je rozčleněn do šesti prioritních os a patří mezi vícecílové operační programy. Řízením je pověřeno Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR – odbor 72.

- **OP Technická pomoc**

Podstatou OP je podpora jednotného přístupu na národní úrovni pro zajištění aktivit efektivního řízení, kontroly, sledování a vyhodnocování realizace Národního strategického referenčního rámce. Ten zastřešuje aktivity politiky hospodářské a sociální soudržnosti v ČR v letech 2007 - 2013. OP doplňuje ostatní operační programy a zajišťuje realizaci aktivit souvisejících s řízením operačních programů s přesahem napříč všemi operačními programy. Řídícím orgánem je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – odbor Řídícího orgánu Operačního programu Technická pomoc.

3.2.2 Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Do tohoto cíle v období 2007 – 2013 spadá z regionů soudržnosti České republiky pouze Hlavní město Praha. Pro Prahu jsou v rámci tohoto cíle vyčleněny dva operační programy.

- **OP Praha konkurenceschopnost**

Je zaměřen na podporu investičních projektů orientujících se především na podporu veřejné dopravy a dopravní dostupnosti v Praze. Dále na podporu inovací a komunikačních technologií, podnikání a zlepšování životního prostředí v Praze. Realizace jednotlivých projektů však musí probíhat na území hl. m. Prahy. Řízení OP je záležitostí hl. m. Prahy, Magistrátu hl. m. Prahy, odboru fondů EU.

- **OP Praha Adaptabilita**

Tento OP podporuje neinvestiční projekty zaměřené na vzdělávání, sociální integraci, podporu zaměstnanosti a rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji. Veškeré projekty realizované v rámci tohoto OP musí pomáhat v hlavním městě a to znamená, že účastníci projektu musí být z Prahy nebo musí pracovat pro pražské zaměstnavatele, případně musí být studenty pražských škol. Řídícím orgánem je rovněž hl. m. Praha, Magistrát hlavního města Prahy, odbor fondů EU.

3.2.3 Cíl Evropská územní spolupráce

Tento cíl je realizován prostřednictvím přeshraniční, nadnárodní a meziregionální formy spolupráce a dvou síťových programů, jenž se soustředí na prohloubení harmonického a vyváženého rozvoje EU.

- **OP Přeshraniční spolupráce**

Jedná se o samostatné dokumenty spravované samostatnými řídicími orgány, ty se zaměřují např. na společný rozvoj a zlepšení přístupu k informačním a komunikačním technologiím, na výstavbu a rozvoj hraniční infrastruktury a napojení pohraničí na důležité přeshraniční dopravní osy, na podporu přeshraniční spolupráce v oblasti rozvoje mezilidských vztahů, společných, kulturních a volnočasových aktivit apod. V bližší návaznosti se člení na:

- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko

- **OP Mezinárodní spolupráce**

Tento OP je společný pro všechny členské státy EU, Norsko a Švýcarsko a z fondů EU je na něj vyčleněno 321,32 mil. €. V rámci programu neexistuje specifická alokace finančních prostředků pro jednotlivé země. Hlavními oblastmi spolupráce jsou inovace a znalostní ekonomika, dále životní prostředí a ochrana před riziky. Cílem OP je výměna a přenos zkušeností a zajištění společného rozvoje přístupů a nástrojů, které mají zlepšit účinnost politiky regionálního rozvoje. Národním kontaktním místem pro řízení je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

- **OP Nadnárodní spolupráce**

OP je rozdělen do několika zón. ČR je začleněna do zóny Střední Evropa; tento OP sdílíme s Rakouskem, Polskem, částí Německa, Maďarskem, Slovinskem, Slovenskem, částí Itálie a z nečlenských zemí s částí Ukrajiny. Cílem je výměna a přenos zkušeností v oblasti inovací, dopravní dostupnosti, životního prostředí a zvyšování atraktivity měst a regionů.

- **INTERACT II**

Na tento program je vyčleněno 77 % finančních prostředků z Cíle 3 a je zaměřen zejména na přeshraniční spolupráci. Program má dvě priority - rozvoj a dodání služeb a technickou asistenci. Jeho cíle jsou zlepšení územní spolupráce poskytnutím prostoru regionům k diskuzi o strategiích pro přeshraniční a nadnárodní regionální rozvoj a v neposlední řadě také přispění ke kvalitě územní spolupráce.

- **EPSON 2013**

Podporuje výzkum územního plánování a regionálního rozvoje. Jednotlivých projektů se účastní vždy minimálně tři projektoví partneři z různých členských zemí, přičemž jeden z nich je vedoucím partnerem, a je jim hrazeno 100 % uznatelných nákladů na projekt. Program je členěn do pěti priorit podle programové strategie a definovaných záměrů.

3.3 *Nástroje regionální politiky*

Pro splnění jednotlivých cílů mají nástroje právní základ v balíčku pěti nařízení přijatých Radou a Evropským parlamentem v červenci roku 2006. Zjednodušení systému čerpání prostředků regionální politiky EU se projevilo také ve snížení počtu jejich nástrojů. V tomto období jsou k dispozici 3 nástroje.

- **Evropský fond regionálního rozvoje**

Jeho úlohu a oblast působnosti, do níž patří podpora veřejných a soukromých investic na pomoc odstranění rozdílů mezi regiony v celé EU, určuje Nařízení o Evropském fondu regionálního rozvoje.

ERDF v současné době podporuje především projekty soustředěné na regionální rozvoj, hospodářské změny, větší konkurenceschopnost a územní spolupráci v rámci EU.² Prioritami financování jsou výzkum, inovace, ochrana životního prostředí, prevence rizik; nemalé finanční prostředky plynou do oblastí infrastruktury a to zejména v nejméně rozvinutých regionech.

² Marek, D.; Kantor, T. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. 2. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2009. 216 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

Aby byla prováděna opatření podporovaná ERDF účinná, musí docházet k řádné správě věcí veřejných a partnerství mezi všemi příslušnými územními partnery, zejména regionálními a místními orgány.

- **Evropský sociální fond**

Je nejstarším ze všech strukturálních fondů. V současné době je hlavním nástrojem sociální politiky a politiky zaměstnanosti EU. V tomto období se zaměřuje na čtyři oblasti, a to na zvýšení přizpůsobivosti pracovníků a podniků, na lepší přístup k zaměstnání a účast na trhu práce, posílení sociálního začlenění potlačováním diskriminace a usnadněním přístupu znevýhodněných osob na trh práce a na podporu partnerství pro reformy v oblastech zaměstnanosti a začleňování.

- **Kohezní fond**

Neboli fond soudržnosti - označuje všechny kroky vedoucí ke snížení ekonomických a sociálních nerovností v EU. Byl ustanoven Maastrichtskou smlouvou v roce 1993 za účelem pomoci členským státům, které se potýkaly s problémy souvisejícími se vznikem hospodářské a měnové unie.

KF upírá svoji pozornost především na projekty zaměřené na ochranu životního prostředí a na transevropské dopravní sítě. Zaobírá se také oblastí energetické politiky a využíváním obnovitelných zdrojů energie.

4 *Financování vybrané investiční akce*

4.1 *Projekt a jeho příprava*

Projekt můžeme definovat jako jednoznačnou skupinu koordinovaných aktivit, která má jasně stanovený začátek a konec a jejím účelem je splnění blíže specifikovaných cílů v rámci určeného času, nákladů a pracovních parametrů.

Podstatou úspěšného projektu je splnění cíle projektu v souladu s cíli některého z operačních programů.

Typy projektů

- **Investiční projekty**, nebo-li také tzv. tvrdé projekty, jsou zaměřeny na pořízení investičního majetku, který pak dále slouží k realizaci výstupů a naplňování cílů projektu. Tyto projekty můžeme také označovat jako infrastrukturační. Příkladem může být oprava mateřské školy – infrastruktura pro vzdělávání.
- **Neinvestiční projekty**, jež bývají také nazývány měkkými projekty, jsou zaměřeny na podporu realizace činností, u kterých je pořízování majetku pouze podpůrnou činností a je značně omezeno.

Projektový cyklus

Můžeme jej označit jako metodickou příručku definující aktivity, které se musí odehrát v rámci přípravy a řízení projektu. Pomůže nám zvýšit šance na úspěšnou přípravu projektového záměru. A to je pro předkladatele projektu velice důležité, jelikož ve chvíli, kdy se rozhodne požádat o podporu ze strukturálních fondů, náležitě připravený a definovaný projekt znamená polovinu úspěchu.

Projektový cyklus má šest částí

1. Identifikace a formulace záměru

Tato část cyklu obsahuje počáteční myšlenku a její nástin. Již v této chvíli je třeba zjistit, zda je možné na projekt žádat finanční prostředky ze strukturálních fondů a zda-li cíl projektu odpovídá cíli některého z operačních programů. A proto je vhodné již v tomto stadiu projektu jej konzultovat s kompetentním orgánem nebo alespoň

s osobami, které již mají v této problematice určité zkušenosti. Až po tomto procesu, kdy shledáme, že je náš záměr vhodný pro financování a tím pádem slučitelný s existujícím operačním programem, můžeme na něm dále pracovat.

2. Příprava projektu a jeho konkrétní formulace

V této navazující fázi se ocitáme v situaci, kdy již známe návrh záměru, ten je podrobně rozpracován, včetně finanční a institucionální analýzy a dopady projektu na životní prostředí.

Opět jsou přehodnocovány cíle a plány a jsou určeni jednotliví účastníci projektu a jeho management.

Posuzuje se rozsah projektu, sestavuje se rozpočet, vymezují se aktivity, které budou v průběhu projektu vykonány; je rozvržen časový harmonogram, jsou detailně propracovány všechny oblasti projektu, jeho rizika a nástrahy.

Hlavním úkolem či cílem této fáze je potvrdit význam projektu a jeho proveditelnost, dále je nutné si uvědomit jaké prostředky k realizaci jsou dostupné a na druhou stranu jaké prostředky jsou ještě potřebné.

Je důležité této fázi věnovat dostatečnou pozornost a přistupovat k ní se zodpovědností, jelikož kvalitně zpracovaný plán je základem pro úspěšný projekt a jeho následnou realizaci.

3. Posouzení a schválení projektu

Zadavatel projektu posuzuje projekt již v první fázi. V této dílčí části projektu je záměr posuzován řídicím orgánem, který přijímá žádost o podporu včetně všech povinných, předepsaných příloh a následně je hodnotí a analyzuje z hlediska formální a také věcné přijatelnosti. Zkoumání jsou také podrobeny technické, finanční, ekonomické a sociální aspekty projektu.

Projekt je posuzován ve vztahu k regionálním, národním a evropským prioritám a jeho celkové proveditelnosti. Podstatné je tedy navázání komunikace mezi oběma stranami, vyměňování si informací ohledně specifických cílů a očekávaných výsledků projektu, dostupných a chybějících zdrojů, ekonomických, lidských kapacit.

4. Vyjednávání a financování projektu

Financování projektu je ovlivněno typem projektu a nástrojem strukturální politiky, který je daným projektem využíván. Předmětem vyjednávání je rozpočet projektu a

následná smlouva mezi předkladatelem záměru a odpovědným schvalovacím orgánem. Složitost vyjednávání a finančního řízení je ovlivněna velikostí a celkovou náročností projektu. Je tedy zcela logické, že větší a investičně náročnější projekty budou vyžadovat důkladnější posouzení a důslednější komunikaci mezi oběma zúčastněnými stranami.

Projekt je schválen k financování za předpokladu kladného posouzení; součástí rozhodnutí jsou také podmínky, které musí být příjemcem dotace při čerpání a použití peněžních prostředků bez jakýchkoliv výhrad splněny.

5. Implementace a monitoring

V této fázi je obsažena samotná realizace projektu. V průběhu projektu probíhá jeho monitorování. Na základě monitoringu je možné určit, zda se skutečná realizace projektu neodchýlila od jeho původního plánu a zda jsou finanční prostředky čerpány tak, jak mají být čerpány.

V průběhu kontroly mohou být definovány problémy projektu. Ty je nutné definovat co nejdříve a následně zvolit co nejúčinnější nápravné prostředky.

6. Hodnocení projektu

Ve fázi hodnocení se upírá pozornost na efektivnost a dopady projektu v konfrontaci s jeho dříve stanovenými cíli. Je nutné zjistit, zda byly naplněny cíle projektu a výsledky hodnocení pak ovlivňují další činnosti týkající se projektu.

4.2 Návrh projektu

Cílem této podkapitoly je vysvětlit základní pravidla při podávání návrhu projektu. Projektové žádosti se mohou lišit v závislosti na dané zemi, kde je žádost podávána, a také záleží na typu fondu a programu, ze kterého budou peněžní prostředky poptávány. Je tedy zapotřebí, aby si žadatel prostudoval příslušnou příručku pro žadatele, kde nalezne všechny podmínky programu a všeobecný návod podle kterého se doporučuje při podávání návrhu projektu postupovat.

V případě, že se žadatel rozhodne požádat o podporu z fondů EU, musí projekt detailně popsat a zdůvodnit jeho potřebnost. Při popisu projektu musí být dodržovány tyto zásady:

- musí být vyplněny všechny body formuláře žádosti

- musí být popsány cíle projektu, vysvětleny cesty vedoucí k realizaci a následné užití výsledků
- problém musí být uveden v kontextu již existujících řešení
- kalendářní rozpis jednotlivých fází projektu
- přehledná a snadno pochopitelná úprava dokumentu.

V žádosti musí být uvedeny základní informace vztahující se zejména k obsahu a cílům projektu:

- cíl, oblast podpory a priorita
- název a místo projektu
- datum zahájení a ukončení projektu
- obsah projektu
- finanční částka, o kterou je žádáno
- cílové skupiny
- hlavní cíl, popřípadě cíle, a jejich zdůvodnění.

Rozpočet projektu

Přípravě rozpočtu je nutné věnovat velkou pozornost. Jen opravdu reálný rozpočet umožní v případě schválení projektu financovat činnosti, které žadatel plánuje ve svém projektovém návrhu.

Rozpočet popisuje strukturu financování projektu v jednotlivých fázích realizace a můžeme o něm říci, že je stěžejní součástí projektu a jeho struktura je předdefinována v odpovídající elektronické žádosti projektu. Žádost o projekt musí obsahovat detailní rozpočet, jehož nezbytnými součástmi jsou:

- typy vkladů
- posloupnost výdajů
- typy a zdroje financování.

Pokud žádáme o finanční prostředky ze strukturálních fondů, je velmi důležité neopomenout způsobilost, respektive nezpůsobilost výdajů. U jednotlivých programů se vymezení způsobilosti a nezpůsobilosti nákladů liší. Jejich určení je však možno nalézt v prováděcím dokumentu nebo v příručkách pro žadatele. Po sečtení všech způsobilých a nezpůsobilých nákladů získáme celkové náklady na rozpočet.

- Náklady způsobilé jsou náklady, které je možné hradit z veřejných prostředků, tzn., že žadatel může požadovat jejich úhradu. Obecně platí, že náklady způsobilé musí být vynaloženy v souladu s cílem opatření operačního programu, musí být doloženy průkaznými účetními doklady, musí být příjemcem prokazatelně zaplacený, musí být vynaložené po dobu realizace projektu. Nastane-li situace, kdy v průběhu projektu vzniknou náklady, které splňují podmínku znatelnosti, ale přesahují rámec dotace, musí je příjemce uhradit z vlastních zdrojů
- Náklady nezpůsobilé nelze hradit z veřejných prostředků a žadatel je tedy musí vždy uhradit z vlastních prostředků.

4.3 Administrace projektu

Projektové žádosti se podávají na základě tzv. výzev, ty jsou zveřejňovány v různých intervalech a vyzývají žadatele k předložení projektových návrhů. Žádosti jsou následně posuzovány z hlediska jejich přispění k naplnění cílů jednotlivých operačních programů. Výzvy vyhlašuje řídicí orgán příslušného operačního programu a to prostřednictvím tisku, na internetových stránkách řídicího orgánu a zprostředkujících subjektů.

Žádost se předkládá v předepsaném formátu elektronického formuláře, popřípadě v tištěné podobě. V období 2007 – 2013 je však trendem přechod na uživatelsky příjemnější elektronické formy žádostí.

Bezpodmínečně nutnou součástí projektové žádosti jsou přílohy. Ty se také liší v závislosti na dané oblasti podpory. Přílohy zahrnují například Doklad o právní subjektivitě žadatele, Prohlášení o bezdlužnosti vůči veřejné správě a zdravotním pojišťovnám a další.

Při výběru projektů probíhá proces hodnocení podle zásady transparentnosti neboli přehlednosti, rovného zacházení a nediskriminace. Výsledky výběru jsou pak veřejně přístupné. Aby byl zajištěn jednotný přístup k hodnocení, hodnotí se všechny projekty formou bodování na základě předem stanovených kritérií. Hodnocení se skládá ze tří etap:

- *Posouzení formálních náležitostí* představuje kontrolu žádosti z pohledu administrativního souladu. Formální náležitosti jsou hodnoceny odpověďmi ano/ne. V případě nesplnění kritérií je žadatel vyzván k nápravě; tu musí vykonat do určité lhůty. Avšak i v případě, kdy žádost nesplňuje podmínky formálního hodnocení,

postupuje se k hodnocení přijatelnosti. V této fázi bývá zkoumáno, zda byla žádost dodána v elektronické podobě v požadované aplikaci a v tištěné podobě v počtu vyhotovení stanovených v dané výzvě. Zda-li byly dodány všechny požadované přílohy a jiné.

- *Posouzení přijatelnosti* se posuzuje podle bodů, jako jsou existence vazby projektu na cíle výzvy, soulad žádosti s textem aktuální výzvy, splnění definice žadatele pro předkladatele projektu uvedené ve výzvě, skutečnost, zda projekt bude mít dopad na cílové skupiny na území určené ve výzvě a jiné. Obecná kritéria posouzení přijatelnosti mohou doplňovat kritéria specifická, která se váží ke konkrétním opatřením. Hodnocení opět probíhá odpověďmi ano/ne.

- *Věcné hodnocení projektu* probíhá na základě kritérií schválených monitorovacím výborem operačního programu. Předmětem věcného hodnocení se stávají pouze ty projekty, které splnily formální náležitosti a podmínky přijatelnosti.

4.4 Projekt Obce Píšť

Cílem projektu „Rekonstrukce Mateřské školy Píšť – odstranění havarijního stavu objektu a obnova mateřského centra“ byla modernizace infrastruktury veřejných služeb na venkově. Modernizací bylo myšleno odstranění havarijního stavu objektu Mateřské školy Píšť. Cílem bylo zkvalitnění technického stavu objektu předškolního vzdělávání, jehož minulý stavebně-technický stav byl již nadále neudržitelný. Bylo také nutné odstranit vady a nedostatky vyplývající z protokolů vydaných Krajskou hygienickou stanicí se sídlem v Ostravě a odbornou firmou zpracovávající pravidelné revize jídelního výtahu v budově MŠ.

Nově rekonstruovaný objekt bude sloužit nejen k předškolnímu vzdělávání, ale bude v něm umístěno i Mateřské centrum, které organizuje volnočasové aktivity dětí do věku 7 let a jejich rodičů. Bezpečné a kvalitní zázemí objektu tak zlepší úroveň poskytovaného předškolního vzdělávání.

Zdůvodnění potřebnosti projektu bylo postaveno na řádných argumentech (technický stav budovy MŠ je v havarijním stavu - střešní krytinou zatéká, dochází k trhání zdiva pod střešní římsou, okenní otvory jsou poškozeny a je nutná jejich výměna, podzemní část základů je porušena). Uskutečnění rekonstrukce zastaví hrozící rizika, která jsou způsobena i časovými průtahy z důvodu nedostatku finančních prostředků. Realizací projektu se technickým zhodnocením a

hospodárným nakládáním s využívanými energiemi docílí podstatného snížení celkových nákladů na provoz MŠ, jejíž ekonomický provoz bude efektivním přínosem obecního rozpočtu.

Záměr daného projektu, „Rekonstrukce Mateřské školy Píšť – odstranění havarijního stavu objektu a obnova mateřského centra“, byl plně v souladu s oblastí podpory 4.1 Rozvoj venkova Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko, neboť svou realizací přispěje k naplnění specifických cílů programu, kterými jsou budování a modernizace infrastruktury veřejných služeb na venkově. Tento fakt přiblížil žádost o dotaci zase o krok blíže k jejímu kladnému posouzení, jelikož naplnění cílů programu je jednou ze základních podmínek k přidělení dotace.

Tato investiční akce byla předmětem žádosti o dotaci již dříve. V letech 2006 - 2007 obec v souladu se schváleným záměrem na realizaci rekonstrukce vypracovala a podala na Ministerstvo financí ČR žádost na investiční akci. Žádosti o dotaci však nebylo vyhověno.

4.5 Fáze projektu

Přípravná fáze projektu

Přípravná fáze byla zahájena v srpnu roku 2005, kdy byla zpracována projektová dokumentace. Ukončení této fáze nastalo předložením žádosti o dotaci v březnu roku 2009. V rámci této fáze byl vytvořen projektový tým z řad zaměstnanců nositele projektu, tedy ze zaměstnanců Obce Píšť ve struktuře – projektový manažer, projektový asistent, finanční manažer a odborný asistent. Projekt byl definován do všech svých předepsaných podrobností, tzn., byl určen harmonogram, naplánovány aktivity a jejich rozsah, vypracován rozpočet projektu, definována rizika, byl proveden výběr zpracovatele žádosti o dotaci do ROP NUTS II Moravskoslezsko.

Realizační fáze projektu

Tato fáze byla započata dne 1. 12. 2008 podpisem smlouvy o dílo s vítězným uchazečem výběrového řízení na provedení stavebních prací a byla ukončena 16. 10. 2009 vydáním kolaudačního rozhodnutí.

Provozní fáze projektu

Provozní fáze bude zahájena dne 1. 9. 2010, a bude trvat minimálně po dobu udržitelnosti projektu, tj. 5 let od samotného ukončení projektu. V tomto časového horizontu bude Obec Píšť dbát na udržení výstupů projektu. Tzn. v pravidelných jednoročních intervalech budou vypracovávány monitorovací zprávy o udržitelnosti projektu.

Tab. 4.1 Plán výdajů v provozní fázi v jednotlivých letech

Druh	Rok					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Osobní výdaje	1 190 000	1 785 000	1 785 000	1 785 000	1 785 000	1 785 000
Materiál	15 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000
Energie	87 000	131 000	131 000	131 000	131 000	131 000
Ostatní služby	39 000	58 000	58 000	58 000	58 000	58 000
Opravy a údržba	10 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Pojištění	19 000	19 000	19 000	19 000	19 000	19 000
Režie	0	0	0	0	0	0
Reinvestice	0	0	0	0	0	0
Ostatní	35 000	52 000	52 000	52 000	52 000	52 000
Celkem	1 395 000	2 082 000	2 082 000	2 082 000	2 082 000	2 082 000

Zdroj: Finanční plán Obce Píšť

V této fázi není projekt samofinancovatelný. Financování těchto výdajů bude zajištěno z rozpočtu Obce Píšť a ze státního rozpočtu prostřednictvím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

4.6 Realizace projektu

Cílem realizace projektu bylo odstranění havarijního stavu objektu mateřské školy, která je kontinuálně funkční od roku 1977. Samotná realizace stavební části byla započata podpisem smlouvy s dodavatelem stavebních prací.

K odstranění havarijního stavu byla provedena sanace soklového zdiva, úprava střešní konstrukce, kompletní výměna střešního pláště, položení nových podlah v místnostech, usazení oken z plastových profilů, usazení nových dřevěných dveří, zateplení budovy včetně střechy, demontáž starého a montáž nového jídelního

výtahu, nanesení vnější omítky fasád, vnitřní omítky, byla provedena kompletní rekonstrukce zdravotnické a výmalba prostor, které byly zasaženy stavebními pracemi.

Potřebnost realizace projektu byla vyjádřena i ze strany obyvatel obce prostřednictvím dotazníkového šetření. Jeho následné vyhodnocení ukázalo, že 71 % dotazovaných respondentů není vůbec spokojeno s technickým stavem budovy MŠ a podporu rozhodnutí obce rekonstruovat tuto budovu vyjádřilo 93 % dotazovaných osob. Tímto dotazníkovým šetřením byla jednoznačně potvrzena podpora a potřeba cílových skupin uskutečnění této investiční akce.

4.7 *Financování investiční akce*

Dne 3. 7. 2008 obdrželi představitelé obce oznámení o výběru projektu k uzavření Smlouvy o poskytnutí dotace z rozpočtu Regionální rady Regionu soudržnosti Moravskoslezsko na financování investiční akce „**Rekonstrukce Mateřské školy Píšť – odstranění havarijního stavu objektu a obnova mateřského centra**“.

Tomuto kroku však předcházela náročný proces, který byl započat již v roce 2005, kdy byla zpracována projektová dokumentace. Žádost o dotaci bylo reagováno na výzvu **ROP NUTII Moravskoslezsko, Prioritní osa: 4 Rozvoj venkova; Oblast podpory: 4.1. Rozvoj venkova; Zaměření výzvy: Školství a volnočasové aktivity**. Pečlivé zpracování projektu a splnění všech požadovaných náležitostí dovedlo projekt až k požadovanému záměru obce získat finanční prostředky ke kofinancování projektu z Evropské unie.

Součástí žádosti byl rozpočet projektu, který Obec Píšť zpracovala na základě kalkulace výdajů projektu v investiční fázi. Celková výše výdajů byla stanovena na 9 936 541 Kč. Obec usilovala o získání dotace v nejvyšší možné výši, která je stanovena na 92,5 % z hodnoty způsobilých výdajů na investici. Na tuto investiční akci tedy požadovala dotaci v částce 8 853 099,96 Kč.

Tab. 4.2 Popis výdajů projektu v investiční fázi

Druh výdaje	Výdaj vyjádření v Kč
Výběrová řízení	40 000
Publicita	15 470
Inženýrská činnost	70 000
Dokumentace projektu	142 800
Stavební části stavby	9 302 649
Výdaje způsobilé celkem	9 570 919
Úroky z úvěru	55 000
Projektová dokumentace	211 452
Bankovní poplatky	2 200
Mzdy členů projektového týmu	87 550
Režijní výdaje projektového týmu	9 520
Nezpůsobilé výdaje celkem	365 722
Celkové výdaje projektu	9 936 641

Zdroj: Rozpočet projektu Obce Píšť

Spolu s oznámením o poskytnutí dotace z rozpočtu Regionální rady obdržela Obec Píšť rozhodnutí Výboru Regionální rady o snížení celkových způsobilých výdajů o částku 520 509,60 Kč. Tato hodnota byla v původním rozpočtu projektu zahrnuta do tzv. způsobilých výdajů, konkrétně tvořila položku „Stavební části stavby“ a vyjadřovala náklady na zateplení budovy MŠ Píšť. Jako zdůvodnění tohoto kroku RR byl uveden fakt, že náklady na zateplení nejsou způsobilé, nebo-li kolidující s operačním programem Životní prostředí, a proto musí být způsobilé náklady o tuto částku kráceny. Dobrou zprávu tedy doprovázela i špatná zpráva, jelikož Obec Píšť musela zajistit financování této částky ze svých prostředků a tím ještě více zatížit rozpočet obce, jelikož výše dotace je určována z výše výdajů způsobilých. Ve smlouvě mezi Obcí Píšť a Regionální Radou tak jako **maximální výše dotace** figurovala částka **8 383 879,96 Kč**.

Finanční rámec investiční akce

Po úpravě Regionální radou konečné **způsobilé investiční výdaje projektu činily 9 018 061,30 Kč**. Do rozpočtu byly zahrnuty náklady:

- stavební část 8 936 993,30 Kč;
- publicita 11 067,00 Kč;
- inženýrský činnost 70 001,00 Kč.

Celková **výše nezpůsobilých investičních výdajů činila 774 029,60 Kč**. Do této částky byly RR přesunuty náklady na zateplovací systém. Nezpůsobilé investiční výdaje byly financovány z prostředků obce.

Celkové náklady na projekt tak činily 9 792 090,90 Kč.

V rámci projektu vznikly také režijní výdaje nebo-li výdaje neinvestiční. Tyto výdaje nevstupují do hodnoty projektu a jejich celková výše dosáhla hodnoty 120 140,60 Kč. Již podle označení těchto výdajů je zřejmé, že náklady nejsou kryty finančními prostředky z dotace a obec je musí pokrýt svými prostředky.

Zdroje financování projektu

Obec Píšť ze svého pohledu, tedy z pohledu žadatele, zakomponovala do celkových příjmů z investice příjmy z vlastních zdrojů vložené do projektu, příjmy z čerpání bankovního úvěru, dotace z Regionální rady Moravskoslezsko a příspěvek ze státního rozpočtu ČR.

- Čerpání **dotace z RR Moravskoslezsko** probíhalo na základě čtyř žádostí o platbu, které žadatel zasílal Regionální radě spolu s monitorovacími zprávami v průběhu investiční fáze projektu. RR se podílela na financování projektu z 85 % způsobilých investičních výdajů, jak stanovuje platná legislativní úprava.
 - Monitorovací hlášení s žádostí o platbu ze dne 10. 12. 2008 v částce 1 372 117,98 Kč, která byla dne 26. 3.2009 připsána na bankovní účet Obce Píšť.
 - Monitorovací hlášení s žádostí o platbu ze dne 26. 3. 2009 v částce 1 911 404,64 Kč. Po posouzení relevantnosti požadované částky byla tato suma odeslána na bankovní účet Obce Píšť, stalo se tak k datu 22. 5. 2009.

- Monitorovací hlášení s žádostí o platbu ze dne 10. 6. 2009 v částce 1 867 548,54 Kč. I tato část dotace byla kladně posouzena a k 29. 7. 2009 odeslána na příslušný bankovní účet.
- Monitorovací hlášení s žádostí o platbu ze dne 29. 10. 2009 v částce 3 190 635,52. Tyto prostředky stále ještě nebyly připsány ve prospěch bankovního účtu obce. V současnosti Regionální rada posuzuje investiční výdaje uplatněné jako způsobilé.
- **Příspěvek ze státního rozpočtu ČR**, který činí 7,5 % ze způsobilých investičních výdajů, byl proplácen v rámci dotací z RR na základě monitorovacích hlášení s žádostmi o platbu a představoval částku **676 354,60 Kč**.
- **Obec** jako žadatel se na financování projektů podílí částkou **1 570 524,80 Kč**, kterou financuje z vlastních zdrojů v souladu s rozpočtem.
- **Bankovní úvěr** pro předfinancování investiční akce ve výši 3 000 000 Kč.

Celková výše dotace

Obci Píšť se podařilo získat dotaci v celkovém objemu **8 341 706,70 Kč** (92,5 % způsobilých výdajů), která je tvořena:

- dotací z evropských fondů, jmenovitě z Regionální rady Moravskoslezsko v celkové výši 7 665 352,10 Kč;
- příspěvkem ze státního rozpočtu ČR ve výši 676 354,60 Kč.

Způsob předfinancování a kofinancování investiční akce

Jak jsem zmínila již výše, dotace z evropských fondů je proplácena na základě čtyř žádostí o platbu. Úkolem obce tedy bylo zajistit finanční prostředky na předfinancování kofinancovaného projektu. Obec tuto situaci řešila přijetím bankovního úvěru.

Proto byla Obcí Píšť zaslána čtyřem bankovním domům (Česká spořitelna, a. s., Raiffeisen BANK, Česká obchodní banka, Komerční banka) písemná výzva k předložení cenové nabídky na službu „Poskytnutí úvěru pro předfinancování investiční akce“. 21. 11. 2008 byla zastupitelstvem obce schválena Smlouva o úvěru mezi obcí Píšť a Českou spořitelnou, a. s., v částce do 3 000 000 Kč.

Jednotlivé nabídky byly hodnoceny podle výše nabízených úrokových sazeb, způsobu čerpání úvěru, splácení jistiny, předčasného splacení, zajištění úvěru, odměny za rezervaci úvěrových zdrojů, poplatku za posouzení a poskytnutí úvěru a v neposlední řadě také podle měsíčních poplatků za správu úvěrového obchodu.

V období do 31. 10. 2009 bylo na úrocích zaplaceno 102 578 Kč. Z důvodu neproplacení žádosti o platbu ze strany RR se pozastavilo splácení úvěru a k 31. 3. 2010 se úroky navýšily o 33 633,80 Kč. Jde o úroky nad rámec projektu, které jsou hrazeny z rozpočtových prostředků obce. V současné době se předpokládá další navýšení úroku, jelikož obec musela požádat o prodloužení splatnosti úvěru. Jak již bylo zmíněno, důvodem je neproplacená poslední žádost o platbu dotace z RR, která si vyžádala potřebnou dokumentaci k posouzení projektu. Po splnění těchto podmínek dojde k přisání částky na bankovní účet obce.

4.8 Hodnocení investiční akce

Cílem předkládaného projektu byla modernizace infrastruktury veřejných služeb na venkově. Jeho realizace byla z důvodu velké investiční náročnosti umožněna jen díky získané dotace z ROP Moravskoslezsko. Uzavření smlouvy s RR Moravskoslezsko o poskytnutí dotace předcházela velmi náročná předinvestiční fáze projektu; její úspěšné zvládnutí a splnění všech podmínek přineslo tížené ovoce ve smyslu získání prostředků k uskutečnění projektu.

14. 9. 2009 podala Obec Píšť návrh na vydání kolaudačního rozhodnutí ke stavbě Rekonstrukce objektu MŠ, následně bylo Městským úřadem Hlučín oznámeno zahájení kolaudačního řízení, během kterého nebyly shledány důvody, které by bránily povolení užívání. Dne 16. 10. 2009 došlo k vydání Kolaudačního rozhodnutí, které povoluje užívání stavby.

RR Moravskoslezsko provedla kontrolu účetních dokladů a projektu již v měsíci březnu roku 2010. Její písemné stanovisko zatím však představitelé Obce Píšť neobdrželi.

V souvislosti s poskytnutím dotace musela obec zajistit publicitu projektu. Konkrétními opatřeními v této záležitosti bylo umístění informační tabule na viditelném místě, která informovala o realizaci projektu za finančního přispění prostředků EU. Publicita byla také zajištěna formou zveřejnění na internetových stránkách nositele projektu. Během celé realizace projektu byly v místní kabelové

televizi průběžně zveřejňovány formou prezentací aktuální informace, které byly doplňovány o fotografie. Po ukončení realizace projektu byla v budově MŠ Píšť umístěna pamětní deska. MŠ Píšť informaci o realizaci projektu a jeho financování z finančních prostředků EU zveřejní ve výroční zprávě.

Jsem přesvědčena, že z pohledu obyvatel obce bude tento projekt hodnocen jen kladně, jelikož se tak zvýší kvalita vzdělávání v předškolním věku, na kterou se kladou vysoké nároky, protože osobnost člověka je budována již v předškolním věku a na tento fakt bezpodmínečně působí i prostředí, ve kterém je tak činěno.

5 Závěr

Cíle této bakalářské práce na téma „Finanční zabezpečení investičních akcí obce“ byly dosaženy analýzou způsobu financování dané investiční akce s názvem „Rekonstrukce Mateřské školy Píšť – odstranění havarijního stavu objektu a obnova mateřského centra“.

Ukázalo se, že tak malá obec jako je Obec Píšť, není schopna zabezpečit financování tak rozsáhlých investičních projektů ze svých vlastních prostředků, jelikož by tímto krokem pozastavila další rozvoj obce. Je tedy v zájmu zastupitelstva obce zastupujících občany využívat všem dostupných zdrojů financování, které se jí naskýtají.

Hlavním předpokladem je nezaleknout se náročné projektové přípravy daného dotačního programu a potřebného precizního zpracování žádosti o dotaci z EU, tak jako se k tomuto kroku postavilo zastupitelstvo Obce Píšť, které si je vědomo stávající ekonomické situace nejen v ČR, ale v celém světě a snaží se tak využívat nabízející se finanční prostředky z Regionálního operačního programu Moravskoslezsko. Získáním dotace se podařilo uskutečnit plánovanou investiční akci, která přispěje ke zkvalitnění životní úrovně a předškolního vzdělávání v obci.

Zastupitelstvo obce v čele s panem starostou usiluje o to, aby se tato obec soustavně rozvíjela ke spokojenosti místních občanů a návštěvníků obce a i nadále pracují na nových projektech. V současnosti jsou plánovány dva investičně rozsáhlé projekty, na které se podařilo získat finanční prostředky rovněž z Regionálního operačního programu Moravskoslezsko. V blízké době bude zahájena investiční fáze projektu „Rekonstrukce budovy technického zázemí a šaten včetně rozšíření objektu s novým využitím pro oddílovou činnost TJ SLAVIA Píšť“ s celkovými výdaji na projekt 9 995 693,99 Kč. Obec Píšť již také podepsala smlouvu s Regionální radou Moravskoslezsko na financování investiční akce „Revitalizace opuštěného území bývalého zemědělsko-hospodářského areálu v Píšti“, která spadá do Oblasti podpory 2.3 ROP NUTS II Moravskoslezsko, Podpora využívání brownfields.

Obec Píšť má již velkou zkušenost s čerpáním dotací jak z EU, tak ze státního rozpočtu. Díky těmto prostředkům byly realizovány projekty jako „Výstavba Základní školy Píšť, tělocvičny, stravovacího zařízení, hřiště s umělých povrchem“, kdy objem dotace činil 57 500 000 Kč z celkových nákladů na investici 64 000 000 Kč. Dalšími

referenčními projekty obce jsou „Plošná plynofikace obce“, „Rekultivace skládky“, „Výstavba Domu s pečovatelskou službou“, „Pořízení požárního automobilu pro jednotku požární ochrany obce“, „Modernizace spojovací místní komunikace mezi obcí Píšť a polskou obcí Boleslaw“. Z tohoto vyčerpávajícího výčtu již uskutečněných investičních akcí je patrné, že i tak malá obec se může prosadit v boji o získání dotací mezi konkurenčními projekty jiných obcí a měst a je možné dovést tyto projekty až ke zdárnému uskutečnění.

Seznam použité literatury

MAREK, D.; KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2009. 216 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 376 s. ISBN 80-7261-086-4.

PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů*. 2. vyd. Praha: Grada, 2007. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

VILAMOVÁ, Š. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2005. 200 s. ISBN 80-247-1194-X.

WOKOUN, R. *Strukturální fondy a obce I*. 1. vyd. Praha: Aspi, 2006. 114 s. ISBN 80-7357-138-2.

Další publikace:

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Krok za krokem SROPem*. OVV, MMR ČR, 2004. 54 s.

ÚŘAD REGIONÁLNÍ RADY. *Regionální operační program Moravskoslezsko*. 2009. 48 s.

Internetové zdroje:

Fondy EU, dostupné na: <http://strukturalni-fondy.cz>

ROP Moravskoslezsko, dostupný na: <http://www.rr-moravskoslezsko.cz>

Interní materiály Obce Píšť:

Projektová dokumentace „Rekonstrukce Mateřské školy Píšť – odstranění havarijního stavu objektu a obnova mateřského centra“

Seznam použitých zkratk

ČR	Česká republika
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
IZS	Integrovaný záchranný systém
KZ	Kohezní fond
MŠ	Mateřská škola
OP	Operační program
ROP	Regionální operační program
RR	Regionální rada
TJ	Tělovýchovná jednota

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB – TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB – TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB – TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávnění užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB – TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB – TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do její skutečné výše).

V Ostravě dne

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....